

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

#musi
LUKIO

Opetus- ja kulttuuriministeriö Lukiouudistuksen maakuntakiertue

Vaasan työpajan keskustelun teemoja

Tulevaisuuden osaamistarpeet ja osaamisen vahvistaminen

Miten asiaa edistetään parhaiten ja millaisilla työkaluilla?

- Avoimuus eri näkemyksille
- Vahva yleissivistys → kriittisen ajattelun kehittyminen
- Kyky soveltaa tietoa
- Uskallus lähestyä ongelman hahmottamista ja ratkaisemista
- Kulttuurien näkeminen rikkautena lähestyä ilmiöitä eri näkökulmista ja tämän hyödyntäminen opiskelussa
- Vuorovaikutustaidot ja kasvokkain tapahtuva tiimityöskentely
- Vertaisoppiminen, muiden opettaminen ja yhdessä tekeminen
- Tiedon saaminen aiemmin opiskelijoille siitä, mitkä aineet on syytä kirjoittaa päästäkseen haluamaansa opintajonoon
- Ohjaus erityisesti valinnoistaan epävarmojen nuorten kohdalla
- Kielitaito

Opiskelijälähtöisyys, yksilölliset ja joustavat opintopolut

Miten asiaa edistetään parhaiten ja millaisilla työkaluilla?

- Opinto-ohjauksen riittävät resurssit
 - Lakiin tarkemmin opinto-ohjauksen riittävät resurssit sekä suositukset opinto-ohjaajan työn määrästä ja ohjattavien lukumäärästä
 - Kansallisesti tasavertainen resursointi
 - Välivuoden pitäneiden ohjaamisen huomioiminen
- Erityisopetuksen riittävät resurssit
 - Lukiolaissa turvattava opiskelijoiden oikeus erityis- ja tukiopetukseen
 - Panostus ennaltaehkäisevään työhön
 - Esimerkiksi tukikursseihin ja nollakursseihin panostaminen
- Realistisen kuvan välittäminen opiskelijoille jatko-opinnoista ja hakuprosesseista
- Kurssien valinnanvaran lisääminen lukioiden yhteistyöllä
- Oman jatko-opintopolun suunnittelemisen aiemmassa vaiheessa lukio-opintoja, esim. korkeakoulun tutustumiskurssien avulla

Lukioiden yhteistyö korkeakoulujen kanssa

Miten asiaa edistetään parhaiten ja millaisilla työkaluilla?

- "Kurkistuskurssit" eri korkeakoulujen oppiaineisiin
- Lukiolaiselle mahdollisuus suorittaa avoimen amk:n ja yliopiston opintoja verkossa, riittävä ohjaus taattava
- Yhteistyökurssien järjestäminen korkeakoulujen kanssa, esim. tieteellisestä kirjoittamisesta ja tutkimuksesta
- Kansainvälisyyden kytkeminen korkeakoulu yhteistyöhön: kotikansainvälisyys, opiskelijavaihto, vaihto-opiskelijoiden hyödyntäminen, globaalikasvatus, YK2030 kestävä kehityksen tavoitteet, maailmankansalaisen tiedot ja taidot jne.
- Yhteistyö voi parhaimmillaan vahvistaa opiskelijan näkemystä tulevasta jatko-opintopaikasta tai palkita opiskelupaikalla korkeakoulusta

Lukioiden yhteistyö työelämän kanssa

Miten asiaa edistetään parhaiten ja millaisilla työkaluilla?

- Työelämään tutustuminen pakolliseksi
- Esimerkkejä työelämäyhteistyöstä: Yrityskylä-konsepti, yritysmessut, kummiyritystoiminta, yrityksiin tutustuminen, opiskelijoiden TET-jaksot, asiantuntijaverkostojen hyödyntäminen, NY24H-leirit jossa yritys antaa haasteen suunnitella liiketoimintaa
- Työelämässä tarvittavien taitojen harjoittelu: yhteistyötaidot, itsensä johtaminen, kielitaito, tiimityötaidot, projektityötaidot jne.
- Opiskelijoille tietoa työelämästä ja ammattien sisällöstä koulutusalan ja ammatin valinnan mukaan
- Kolmannen sektorin toimijoiden hyödyntäminen lukiossa esimerkiksi kerho- tai kiltatoiminnassa, lukiokurssien ja teemapäivien vetämisessä jne.

Uudistuva toimintakulttuuri

Miten asiaa edistetään parhaiten ja millaisilla työkaluilla?

- Ryhmien ja oppisisältöjen sekoittaminen iän ja sukupuolen suhteen
- Väljyyttä ja taitojen osuuden korostamista kurssisisältöihin
- Kilpailevasta koulusta hyvinvoivaan kouluun
 - Opiskelijoiden jaksamisesta ja hyvinvoinnista huolehtiminen
 - Pakollisuuden vähentäminen, koeviikkojen poistaminen
 - Arvioinnin monipuolistaminen
 - Ilmiöpohjaisen ajattelun oppiminen
 - Oppimisympäristöjen monipuolistaminen
 - Koulu on paljon enemmän kuin pelkät oppitunnit ja kurssit
 - Epäonnistuminen ei ole vaarallista, siitä voi oppia

Monipuoliset oppimisympäristöt

Miten asiaa edistetään parhaiten ja millaisilla työkaluilla?

- Kansainvälisyys: vierailut
- Yhteistyökurssit pienten lukioden välillä
- Oppiminen luokan ulkopuolella: yritysvierailut, elokuvat jne.
- Teemaviikot
- Oppiainerajat ylittävä opetus ja sen mahdollistava oppimisympäristö
- Nykyisen oppituntijärjestelmän romutus, laajempia kokonaisuuksia oppiainekohtaista osaamista unohtamatta
- Opettajien täydennyskoulutus monipuolisten oppimisympäristöjen hyödyntämisen